

Unge funksjonshemmedes innspill til familie- og kulturkomiteen

Unge funksjonshemmede er en paraplyorganisasjon for 38 organisasjoner og grupperinger av ungdom med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Til sammen har disse over 25 000 medlemmer.

Unge funksjonshemmedes anbefaling

- Kap. 315, post 86: Unge funksjonshemmede mener ordningen må stimulere til økt inkludering og aktivitet i breddetilbudet
- Kap. 352, post 21: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må økes til minimum 2021-nivå, 21,9 millioner kroner
- Kap. 315, post 70: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må økes til minimum 2021-nivå, 1,8 milliarder kroner

Kap. 315, post 86: Idrettstiltak

Unge funksjonshemmede er positiv til at det settes av 100 millioner kroner til mangfolds- og inkluderingstiltak innen idrett og fysisk helse. Koronapandemien har rammet barn og unge med funksjonsnedsettelse spesielt hardt, og gode tiltak for å gjenopprette tilbud og øke aktivitetsnivået er nødvendig.

Samtidig stiller vi spørsmålstegn ved flere punkter av ordningen. Først rettet mot målet om å nå ut til barn og unge med funksjonsnedsettelse hovedsakelig gjennom paraidretten. Paraidretten er en positiv arena for mange barn og unge, men vi mener at paraidretten alene ikke kan ha ansvar for all aktivitet for funksjonshemmede. Videre er paraidretten en arena som ikke inkluderer alle funksjonshemmede. Paraidretten ivaretar bevegelses-, syns-, hørsels- og utviklingshemmede, mens andre grupper, slik som hjerte- og lungesyke og personer med senskader etter kreftbehandling, uteblir. For å sørge for inkludering i allmenn fysisk aktivitet og idrett er det viktig å tilrettelegge for at alle aktører kan søke om midler og gjennomføre inkluderingstiltak. Barn og unge med funksjonsnedsettelse har sjelden tilgang til å delta på allmenne aktiviteter sammen med sine venner. De har få valgmuligheter og henvises ofte til egne, segregerte tilbud. Vi mener at målet med en slik ordning må være å øke tilgangen til aktiviteter som skal være åpne for alle, samt stimulere til økt inkludering og aktivitet i breddetilbudet.

Videre ønsker vi å stille spørsmål ved rammene for finansiering. Det er lagt opp til at private samarbeidspartnere skal bidra med inntil 100 millioner kroner over to år. Vi stiller oss spørrende til hvilke private samarbeidspartnere det henvises til. Basert på formuleringene i proposisjonen kan dette bli en ordning der hver enkelt aktør eller organisasjon selv må bidra med 50% av midlene. Dette mener vi er en ordning som vil ramme svært skjevt. Mange frivillige organisasjoner har begrenset med midler, og vil ikke ha muligheten til å søke på en slik ordning dersom forutsetningen er at de må bidra med egen finansiering.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: *Komiteen ber Regjeringen om å utvide ordningen slik at flere aktører kan søke om midler til fysisk aktivitet og idrett for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Komiteen ber videre Regjeringen om at rammene for privat finansiering utformes slik at frivillige organisasjoner med lave inntekter og lite midler på bok kan søke på ordningen, og få nytte av en slik støtte. Komiteen ber Regjeringen skrinlegge forbeholdet om at statlig bidrag gis ved tilsvarende private bidrag.*

Kap. 352, post 21: Spesielle driftsutgifter

Unge funksjonshemmede ønsker å gjøre komiteen oppmerksom på at det er en nedgang i bevilgningen, og at dette er svært uheldig. Som organisasjon for funksjonshemmede er dette en av få muligheter vi har til å få midler til å iverksette tiltak for funksjonshemmet ungdom. En reduksjon i bevilgningen vil bidra til å svekke vår, og andre organisasjoners, mulighet til å gjennomføre tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne grunnet redusert finansiering. Under koronapandemien har det naturlig nok vært et noe redusert aktivitetsnivå, spesielt tilknyttet fysiske arrangementer, men med dagens utsikter mener vi at det er rimelig å anta at 2022 blir et år fylt med mer aktivitet og fysiske arrangementer. Videre er barn og unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom spesielt hardt rammet av pandemien, og det har vært uttrykt at det nå er viktig å prioritere denne gruppen. Dette henger ikke sammen med prioriteringene i statsbudsjettet, der en reduksjon i midler ikke vil bidra til økt aktivitet og tiltak for funksjonshemmede.

Vi ønsker å stille spørsmål ved hva som er bakgrunnen for reduksjonen? Dersom reduksjonen skyldes redusert aktivitetsnivå i 2021, og derav at alle midlene ikke er brukt opp, mener vi at det er et svakt argument. 2020 og 2021 var unntaksnivå, og vi må nå regne med at aktivitetsnivået i 2022 tar seg betraktelig opp.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: *Komiteen ber Regjeringen om å øke bevilgningen til minimum 2021-nivå, 21,9 millioner kroner.*

Kap. 315, post 70: Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner

Unge funksjonshemmede er skuffet over forslaget om å kutte i momskompensasjonsordningen for 2022. Reduksjonen begrunnes med lavt aktivitetsnivå i 2021, men med bakgrunn i dagens utvikling av koronapandemien mener vi at det kan forventes et betydelig høyere aktivitetsnivået i

2022. En økning av momskompensasjonsordningen vil derfor være nødvendig for å kompensere for frivillighetens momsutgifter.

Unge funksjonshemmede mener at momskompensasjonen må være en overslagsbevilgning, ikke en rammestyrte ordning, og at det kun er overslagsbevilgning som vil gi nødvendig forutsigbarhet når aktivitet og søknadsmengde varierer. Mange frivillige organisasjoner for barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer er små, og er avhengig av forutsigbarhet, spesielt tilknyttet momskompensasjon. Full momskompensasjon har lenge vært en lovnad, og vi mener en rettighetsfesting allerede fra 2022 er det primære målet. Samtidig har vi forståelse for at rammene for Statsbudsjettet medfører utfordringer til å gjennomføre dette. I arbeidet for full momskompensasjon mener vi at bevilgningen minimum må økes til 2021-nivå.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: *Komiteen mener merverdikompensasjonen til frivillige organisasjoner må økes ytterligere, til minimum 2021-nivå, 1,8 milliarder kroner, slik at organisasjonene mottar en fullverdig kompensasjon for sine kostnader til merverdiavgift.*

Med vennlig hilsen

Ingvild Østli

Generalsekretær, Unge funksjonshemmede

Line Skåtøy

Styreleder, Unge funksjonshemmede